

Haluan tehdä töitä, haluan tulevaisuuden

Ninka Reittu

 Pohjois-Karjalan
Sosiaaliturvayhdistys ry

"Voima mennä elämässä eteenpäin lähtee motivaatiosta. Työntekeminen on minulle tahtoa ja halua. Minä haluan tehdä työtä. Haluan oppia kieltä ja välttää kielimuurin. Haluan tulevaisuuden", Maryan Afrah, 54, kertoo.

Afrah saapui perheensä kanssa pakolaisena Somaliasta Kontiolahdelle lokakuussa 2009. Afrahilla on ollut alusta asti vahva tahto oppia suomen kieli ja saada uudesta

kotimaasta työtä. Harjoittelupaikkaa etsiessään hän löysi Karhunpesän päiväkodin. Vuoden harjoittelun ja kahden vuoden kuntouttavan työtoiminnan jälkeen Afrah työskentelee nyt Karhunpesässä päiväkotiaivustajan määräaikaisessa työsuhteessa. *"Se oli ihana ja iloinen asia, että sain täältä palkkatyötä. Toivon kovasti, että työni jatkuisi tulevaisuudessa."*

Lasten kanssa työskentely on kuuden lapsen äidille tuttua ja mieluista. *”Teen kaikkea, mitä lastenhoitoon kuuluu: puen, pesen, nukutan, pidän sylissä, leikitän, keskustelen, teen tehtäviä ja autan ruokailuissa. Olen oppinut kaiken, mitä tässä talossa tapahtuu. Tunnen kaikki osastot ja työntekijät. Minulla on hyvä suhde aikuisiin ja lapsiin. Tunnen kuuluvani tänne. Olen itse tämän työn valinnut.”*

Afrahin työkieli on suomi. *”Alkuun en ymmärtänyt kieltä juuri ollenkaan, mutta olen oppinut paljon. Nyt selvittelen jo lasten riitojakin. Yritän puhua mahdollisimman paljon kaikkien kanssa.”*

Kielen oppimisen ja työntekemisen tueksi Afrahille on hankittu yksilöllistä työpaikalla tapahtuvaa kielivalmennusta. Valmennuksessa Afrah opiskelee erityisesti päiväkotityössä tarvittavaa sanastoa hänelle soveltuvin menetelmin. *”Yksityistunnit ovat auttaneet minua paljon. Lapset ovat hyviä kielen opettajia, mutta olen nyt pienten osas-*

tolla, siellä kaikki lapset eivät vielä puhu. Opiskelisin mielelläni enemmänkin opettajan johdolla. Kotiin saan opettajalta koti-tehtäviä.”

Työnteko uudessa kulttuurissa on sujunut Afrahin mukaan kaikin puolin hyvin. Ainut kulttuurinen asia, joka on aiheuttanut työssä haasteita, on astiahuolto niinä päivinä, jolloin tarjoillaan Afrahin uskonnon kieltämää sianlihaa. Keskustelujen ja pohdintojen kautta tähänkin löytyi ratkaisu: Afrah korjaa astiat ja pyyhkii pöydät hanskat kädessä.

Tulevaisuudelta Afrah toivoo töitä. *”En ole käynyt kotimaassani kouluja. Nyt minulle on tärkeää, että saan työkokemusta ja hyvän työtodistuksen sekä opin suomen kieltä mahdollisimman paljon. Sitä kautta voin löytää jatkossa työtä. Olen sitoutunut työhöni, ja viihdyn täällä hyvin. Jos työ loppuu, sitten teen uusia suunnitelmia. Työharjoitteluun en halua enää palata. Olen valmis tekemään monenlaisia töitä.”*

Sopeutumista puolin ja toisin

Työnantajan näkökulma

“Maryanin työllistyminen meille oli ihan tavallinen tarpeesta nouseva työllistyminen. Toki se, että meillä on paljon somalilapsia hoidossa, auttoi asiaa. Työkieleemme on suomi, mutta Maryan toimii tarvittaessa kulttuuritulkin tehtävissä”, Pirkko Turunen, Karhunpesän päiväkodin johtaja kertoo.

Maryan Afrah on ollut osa Karhunpesän työyhteisöä jo yli kolmen vuoden ajan. Hän aloitti päiväkodissa työharjoittelijana ja jatkoi kuntouttavassa työtoiminnassa. Päiväkotiaavustajan määräaikainen työsuhde alkoi joulukuussa 2017. *“Maryan tuli meille alkuun kieltä oppimaan. Aika paljon tämä on vaatinut sopeutumista ja ymmärrystä puolin ja toisin. Välillä olimme vähän napitkin vastakkain, mutta ne asiat johtuivat väärinymmärryksistä. Olemme todella iloisia, että Maryan on nyt meillä töissä.”*

Turunen on seurannut iloiten Afrahin kielitaidon kehittymistä. Työyhteisön tavalliset arjen asiat sujuvat jo suomen kielellä. Tulkia käytetään vain erityistilanteissa. Työpaikalla tapahtunut kielivalmennus on vahvistanut työsanaston hallintaa.

Turusen mukaan Afrah on omalla asenteellaan lunastanut paikkansa työyhteisössä. *“Maryan on sosiaalinen, työteliäs ja aina iloinen. Hän pyrkii ymmärtämään kieltä ja kulttuuria. Hän esimerkiksi opetteli neulomaan. Joistakin kulttuurisista asioista olemme käyneet keskusteluja. Aina niihin on ratkaisut löydetty. Puolin ja toisin olemme näiden kolmen vuoden aikana oppineet uusia asioita.”*

Teksti Matleena Pekkanen, kuva Ninka Reittu